

רקע, סיפור המקרה והתנהגות הדמות:

אלכס, בן 61, נשוי +2, מתגורר בעיר בצפון הארץ. עלה לישראל מאוקראינה בגיל 25. מדווח על קשר רחוק עם ילדיו, שאינם מתגוררים כבר בבית, וריבים מרובים עם אשתו. אובחן עם סכיזופרניה בגיל 30 ובעברו אשפוז כפוי אחד. מאז לא אושפז. בעברו עבד כחשמלאי עצמאי וקיבל ליווי תעסוקתי במסגרת 'סל שיקום'. ב-3 השנים האחרונות עזב עבודתו העצמאית והחל לקחת חלק כעובד במפעל מוגן. מביע שביעות רצון ממסגרת זו, בה מלווה ע"י צוות שמכיר אותו היטב.

נתוני פתיחה:

אלכס פנה למרפאה בעיסוק במפעל המוגן וביקש ממנה שתסייע לו לשנות את חשבון הבנק אליו מקבל את דמי השיקום וקצבת הנכות. מכיוון שהחליט כי ברצונו להתגרש, הוא מבקש לפתוח חשבון בנק עצמאי שלא בידיעת אשתו ולשם להפקיד את הכסף שנכנס עבורו, במקום לחשבון המשותף שלהם. המרפאה בעיסוק מבינה שאם תסייע לו לשנות חשבון, היא בעצם מסייעת לאלכס להתנהל באופן של ניכור כלכלי כלפי אשתו, שאינה עובדת, לפני שנחתם כל הסכם גירושין ביניהם.

סיפור המקרה והתנהגות הדמות:

אלכס, בן 61, נשוי ואב לשניים, עלה לישראל מאוקראינה בגיל 25. במהלך השנים, אלכס התמודד עם סכיזופרניה, מצב שהוביל לאשפוז כפוי אחד ולהתמודדות רגשית וכלכלית עקבית. לאחר שנים של עבודה כחשמלאי עצמאי, הוא עבר לעבודה במפעל מוגן, שם הוא מרגיש יותר מוגן ומובן על ידי הצוות. במהלך הזמן, היחסים בין אלכס לאשתו התדרדרו, והוא החליט להתגרש. אלכס מבקש להפקיד את דמי השיקום וקצבת הנכות שהוא מקבל בחשבון בנק עצמאי, כדי לשמור על עצמאותו הכלכלית לאחר הגירושין, מבלי שאשתו תהיה מודעת לכך. הפנייה למרפאה בעיסוק לסיוע בצעד זה כולל דילמה אתית: האם לסייע לאלכס בבקשתו, שעלולה להוות ניכור כלכלי כלפי אשתו לפני חתימת הסכם הגירושין, או לשמור על עקרונות אתיים וחוקיים שאינם מאפשרים פעולה זו.

בפנייה של אלכס למרפאה בעיסוק, הוא מביע את צורך הכרחי להפריד את הכספים בהתחשב במצבו החדש ובמאבקו לשמור על יציבות כלכלית ונפשית בתקופת משבר זו.

אלכס מודע למצבו הנפשי ולהשפעותיו על חייו. הוא מבין שהגירושין והשפעותיהם הכלכליות מהווים אתגר משמעותי בשל מצבו.

התקדמות התרחיש: אם.....אז, פעולות, תוצאות אפשריות, ציטוטים מרכזיים

אם המרפאה בעיסוק תסרב לסייע לאלכס בפתיחת חשבון חדש לאחר הגירושין בלי ליידע את אשתו

אז...אלכס: אלכס [יתמקד בהצגת הדילמה האתית מנקודת מבט אחרת, כגון זכותו לאוטונומיה ולפרטיות] יתמקד בשאלה כיצד המרפאה בעיסוק יכולה להצדיק את תפקידה בתמיכה בלקוחות בעת משבר אישי וכיצד היא מאזנת בין זכות זו לבין ערכים אחרים כמו שקיפות והגינות.

הצעה לציטוט תגובה של אלכס: "כאדם עם סכיזופרניה, התמודדותי עם הגירושין והשפעותיה הכלכליות היא מאתגרת במיוחד עבורי. האם את לא חושבת שהזכות שלי לאוטונומיה ולפרטיות, במיוחד בשלב כה רגיש בחיי, חשובה גם היא? אני מבקש למצוא פתרון שמתחשב במצבי הרגשי והנפשי ולא רק בעקרונות האתיים והמשפטיים".

אם המרפאה בעיסוק תציע לאלכס לדבר עם יועץ זוגי במקום לעזור לו

אז: אלכס עלול להרגיש שמציעים לו פתרון שאינו תואם את הצרכים והרצונות שלו בפרק זמן זה. במקום להסכים מיד, אלכס יאתגר את המרפאה בעיסוק על ידי שאלות כמו: "מה עושים כאתם מצפים ממני כאשר הייעוץ הזוגי לא מספק פתרון למצוקות הכלכליות והאישיות שאני חווה?"

אם המרפאה בעיסוק תשאל את אלכס איך היא יכולה לסייע לו בהתמודדות עם הליך הגירושין תוך התחשבות במצבו הרגשי והכלכלי

אז אלכס: ירגיש תמיכה והבנה מצד המרפאה בעיסוק. לאחר מכן, עלול להציע למרפאה בעיסוק לתמוך בו על ידי כתיבת מכתבים שמטעים את בית המשפט לגבי מצבו הפיננסי, בניסיון להשפיע על תוצאות הליך הגירושין לטובתו.

הצעות לציטוט תגובה של אלכס:

אלכס למרפאה בעיסוק: "אני מבין שזה בקשה גדולה, אבל אני חושב שאם נוכל להציג את המצב הכלכלי שלי באור שונה, זה יכול באמת לעזור לי בהליך הגירושין. אתם יכולים לכתוב משהו שיציג את מצבי בצורה משכנעת יותר?"

אלכס למרפאה בעיסוק: "אני יודע שזו לא בקשה רגילה, אבל אני במצב פיננסי קשה ואני חושש שלא אוכל להתמודד עם ההשלכות של הגירושין ללא קצת עזרה 'יצירתית'. אני מבקש מכם לעזור לי למצוא דרך להציג את זה כך שיהיה לטובתי".

אלכס מסביר את מניעיו: "זה לא שאני רוצה לשקר, אני רק רוצה להבטיח שאני לא נשאר ללא כלום לאחר הגירושין. אולי יש דרך לפרט את הנתונים הכלכליים שלי באופן שלא יציג את התמונה המלאה לבית המשפט?"

אם המרפאה בעיסוק תסרב לתמוך בבקשה הלא אתית של אלכס, ותסביר לו מדוע היא לא יכולה לעזור בכתיבת מכתבים שמטעים את בית המשפט, אז אלכס עלול להרגיש מאוכזב מהתגובה ונטוש.

נקודת מפנה:

נקודת המפנה יכולה לכלול תכנית תמיכה מותאמת אישית שמציעה המרפאה בעיסוק לאלכס, כדוגמה:

אם המרפאה בעיסוק תזהה את הצורך המיוחד של אלכס לתמיכה במהלך הליך הגירושין תוך התחשבות במצבו הנפשי, אז היא יכולה להפנות אותו לתמיכה שכוללת סדנאות ניהול מתח, ייעוץ פיננסי לניהול הכספים במהלך ואחרי הגירושין, ומפגשים תקופתיים עם פסיכולוג לסייע בהתמודדות הרגשית.

אז אלכס יוכל להרגיש שהוא מקבל את התמיכה הרגשית והכלכלית שהוא זקוק לה, תוך כדי ניהול המציאות החדשה שלו בצורה יותר מאוזנת ובריאה.

למשל, המרפאה בעיסוק יכולה להגיד לו: "אלכס, אנחנו רואים ומבינים את המאבק שלך ורוצים לעזור לך להתמודד עם המציאות הזו בצורה הכי טובה שניתן. נתמקד בלתת לך כלים לניהול המתח והלחץ שאתה עובר, נעזור לך לעבוד על תכנון כלכלי שיאפשר לך להרגיש יותר בטוח בזמן הקרוב ונספק לך מרחב תמיכה נפשית שיעזור לך לעבור את התקופה הזו בכבוד ועם כוחות להתמודד"

הצעה לציטוט תגובה של אלכס: "תודה רבה על ההבנה והתמיכה שלכם. אני מעריך את המאמץ להתאים את התמיכה לצרכים שלי ולמצבי הייחודי. הצעתכם לסדנאות ניהול מתח והייעוץ הפיננסי נשמעים כמו בדיוק מה שאני צריך כדי לעבור את התקופה הזו בשלום. אני מרגיש מוכן יותר להתמודד עם האתגרים הקרובים עם הסיוע הזה".

מטרות התרחיש:

- בחינת הגבולות האתיים של תמיכה מקצועית בעניינים אישיים.
- הערכת האיזון בין אוטונומיה ללקוח לבין עקרונות אתיים.
- דיון בהשלכות תמיכה בפעולות שעלולות להתפרש כמטעות מצד הלקוח.
- שיפור הבנה של הדילמות האתיות שמתמודדים עמן אנשי מקצועות הבריאות כאשר האינטרסים האישיים של הלקוח נוגדים את הסטנדרטים החוקיים והמוסריים.

נקודות התחקיר:

- העמקת ההבנה והמשמעות של אתיקה בהתערבות הטיפולית.
- רפלקציה: זיהוי ערכים מתנגשים בדילמות האתיות שעולות מהתרחיש, זיהוי ערכים אישיים ותחושות.
- בירור עצמי – האם ומתי דילמות אתיות עולות אצלי כמטפל.ת? מה אנו יכולים לעשות כאשר פוגשים דילמה אתית, באופן כזה שיאפשר התערבות טיפולית יעילה, יחסים אמפתיים עם הלקוח ובו בזמן אתית וחוקית.

מקום ההתרחשות:

מפעל מוגן.